

Bécsi Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 30 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37. éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

Noviszád, 1932. évi november hó 1

Kedd

XIII. évfolyam 259. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Halottak estéjén

A keresztény kegyelet ma este minden siron meggyújtja az emlékezés mécesét. A milliós nagyvárosok, a néhány száz lakosu falvak és a szertesórt magányos tanyák lakói kivétel nélkül mind a temetőbe mennek ma, hogy halottak napjának előestéjén leróják kegyeletüket azok iránt, akik az életben a legdrágábbak voltak: szülők, testvérek és gyermekek iránt. A lombhullás szomorú hónapjában, földetlen fővel, lehajtott fejjel állunk meg szereteteink sirja előtt és ha máskor talán meg is feledkezünk róluk ez a nap eszünkbe juttatja mindazokat, akik valamikor annyira közel állottak hozzánk. A halottak emlékének tisztelése a kereszténység őskorában is ismeretes volt, nem abban a formában, mint ma. A régi keresztények a katakombákban tartották meg az istentiszteleteket ott, ahol halottaikat temették el. A katolikus egyház papjai közel két ezredév óta mondanak misét az elhunytak lelkiáldozatáért. Az egyháztörténelem tanítása szerint Szent Agoston egyházatya, édesanyja, Szent Mónika halálos ágyán arra kérte fiát, hogy szentmisében emlékezzen meg róla. Nincs azonban semmi írásbeli adatunk arra, hogy a halottak estéjének mai formában való megülése már a keresztény őskorban is szokásos lett volna. A régi keresztények tisztelték halottaik emlékét, sirjaikat is meglátogatták, de a halottak estéjének egyetemes megülése csak későbből származik.

Odillo apát, a clugni Szent Benedek rendi kolostor feje, 998-ban elrendelte szerzeteseinek, a halottakról történő megemlékezést. Odillo apát rendelkezése minden év halottak napjának előestéjén halottak vesernyáját tartottak Clugniban a bencés kolostorban, másnap halottak napján pedig gyászmisét mondtak az összes elhunytakért. A clugni kolostorból lassanként áterjedt a kegyeletes szokás a szomszédos egyházmegyékre és néhány év múlva egész Franciaország területén kigyulladtak a mécesek a sírokon halottak napjának előestéjén. A halottak emlékének ez a kegyeletes megülése rohamosan terjedt és amikor XIX. János pápa látta, hogy mennyire meghódította a keresztény szíveket az Odillo apát által elrendelt halotti megemlékezés, kiterjesztette azt az egész egyházra.

XIX. János pápa (1024—1032) rendelkezte őta az egész földkerekségen, ahol csak élnek keresztények, felgyújtják az emlékezés kegyeletes mécesét a sírhantokon. A katolikus hívők így akarják külsőleg is kifejezésre juttatni az egyház tanításából fakadó kegyeletet halottaik iránt. Az életben maradtak leróják kegyeletüket azok sirjai előtt, akik testi szenvedéseiktől és bajaitól már megszabadultak, lelkiük azonban örökké él. A sírok előtt állókra megnyugtatóan hat, hogy ha egyszer már nem lesznek a földi sírolmúgy lakói, akkor is lesznek még, akik emlékezni fognak rájuk és nem feledkeznek meg róluk. Az emberi kegyelet mécesét és a föld koszorúkat, amelyek átkarolják a sírdombok keresztjeit minden halottak estéjén emlékeztetünkbe hozzák azokat, akik már nincsenek köztünk, de valamikor itt jártak, velünk szenvedtek, velünk örültek és megosztották velünk életüket.

A földműveseket védő új törvény:

évi kamat 8 százalék, törlesztés 2 százalék

Adóssága csökkentését kérheti a 70 százalékig eladósodott földműves — A bankok védelme

Beogradból jelentik: Tegnap délután nyújtották át a szkupstina elnökségének, a földművesek védelméről szóló törvényjavaslatot. A törvény 5 részre oszlik és 47 szakaszból áll.

Az új törvény életbelépte napjától egy évig marad érvényben

és csak azokra a földműves adósságokra vonatkozik, amelyek 1932. április 20. előtti időből származnak. A törvény azokat a földműveseket védi, akik maguk vagy családtagjaik segítségével művelik meg földjüket. A törvény a betegre, kiskorúakra és gyámoltakra is kiterjed. Védelemben csak azok részesülnek, akiknek birtoka nem haladja meg az ötven hektárt, illetve családi szövetkezetnél a száz hektárt.

A földművesadósságok után évente legfeljebb 8 százalék kamatot és 2 százalék törlesztést lehet követelni. Amortizációs kölcsönöknél az annuitás maximuma 10 százalék, amiből 9 százalék lehet a kamat és 1 százalék a törlesztés.

Az annuitás első felét 1932. december 31-ig, a második felét 1933. október 31. kell kifizetni.

A maximális kamaton kívül semmiféle költséget sem szabad felszámítani.

Ha az adós 1932. április 20. után a most előírtnál magasabb kamatot fizetett,

akkor azt le kell számítani és törlesztés javára írni. A hitelezőt hat hónapig terjedő elzárással és ötezer dinár pénzbüntetéssel sújtják, ha a megengedettnél nagyobb kamatot követel az adóstól.

Ha a földműves adóssága meghaladja egész vagyona értékének hetven százalékát, akkor az adósságok csökkentését kérheti

az illetékes járásbíró útján. A kérvény beadása után a földműves elleni peres eljárás szünetel.

A minisztertanács, a pénzügyi, kereskedelmi, földművelési miniszterek, a pénzügyintézetek szövetsége és a Narodna Banka meghallgatása után

törvényerejű rendelettel, bánságként megállapíthatja a maximális kamatlátlót,

amely mindenkire nézve kötelező.

A törvény felhatalmazza a minisztertanácsot, hogy a saját hibájn kívül fizetési nehézségekbe került pénzügyintézeteket külön törvényerejű rendelettel védheti. Ilyen esetben csődeljárást sem lehet kérni.

Az utolsó rész a büntető szankciókat tartalmazza. A törvény ellen vétőket 5—100.000 dinár pénzbüntetéssel és hat hónapig terjedő elzárással büntetik.

—o—

Titkosan tanácskozik a világgazdasági konferenciát előkészítő bizottság

A német delegátus nyilvános tárgyalást ajánlott, de leszavazták

Genfből jelentik: Tegnap megkezdte tanácskozásait a világgazdasági konferenciát előkészítő nagy szakbizottság. Elnökké Tryp holland bankigazgatót választották.

Avenol főtitkár megnyitóbeszède után a német delegátus azt a kívánságát fejezte ki, hogy

a tárgyalásokat nyilvánosan folytassák le.

Később úgy a konferenciának f

tétlenül eredményesnek kell lennie, máskülönben a közvéleményben nagy csalódást keltene.

Hosszas vita után

a német delegátus indítványát elutasították

és kimondták, hogy a tárgyalások titkosak lesznek és eredményeiről a sajtót időnként tájékoztatják.

—o—

Nikolics Milán bánt súlyos autószerencsétlenség érte vasárnap délután

A bán kocsija Petrovoszelo közelében megcsuszott és hatvan kilométeres sebességgel nekirohant egy eperfának - A bán jobb lábába egy helyen és két bordája eltört - Egyik becsei szanatóriumában vették ápolás alá a bánt, aki a körülményekhez képest jól érzi magát

Vasárnap délután Petrovoszelo közelében súlyos autószerencsétlenség érte Nikolics Milán dunai bánt, aki vasárnap délelőtt a szentai Petar király szoboravatáson vett részt és a kora délutáni órákban autóján igyekezett hazafelé. A bán egyedül ült az autóban és volánjánál Fodor Sándor báni sofőr ült, aki a kocsit vezette. Délután három óra lehetett, amikor a bán autója áthaladt Petrovoszelen és az erősen felázott úton zuhogó esőben rohogott tovább. A felázott út csuszós volt és ilyenkor a nagy sebességgel haladó autó könnyen kivágódhatik, ami már sok autószerencsétlenség előidézője volt.

Mikor a kocsit mintegy öt kilométerre Petrovoszelótól egy kis kanyarban akart elhaladni, a hatvan kilométeres sebességgel rohanó autó a csuszós sárban hirtelen farolni kezdett s a következő pillanatban

a teljes sebességgel rohanó autó belefutott az út szélén álló eperfába.

Az összeütközés olyan heves volt, hogy a sofőr a szó szoros értelmében kiropult az ülésről és elterült a földön. Nikolics Milán bánt a kocsit oldalához vágódott oly erővel, hogy súlyos láb és bordatöréseket szenvedett.

A sofőr a puha földre esett és így könnyebb sérülések árán megmenekült s mielőtt első ijedségéből magához tért, azonnal a súlyosan megsebesült bánt segítségére sietett. Időközben néhány közelben tartózkodó ember is odaszaladt és ezek rögtön befutottak Petrovoszela, ahol a község-házán jelentették a szerencsétlenséget.

A községi jegyző a hír vétele után nyomban autóbába ült és a szerencsétlenség színhelyére ment, ahol a súlyosan megsebesült bánt még mindig az autóban tartózkodott. A bánt áttemették a másik kocsiba, majd Sztáribecsejre szállították, ahol a dr. Jausz féle szanatóriumba vitték.

Dr. Jausz Konrád szanatóriumi orvos azonnal megvizsgálta a bánt, aki súlyos fájdalmakról panaszkodott.

Dr. Jausz megállapította, hogy a bánt jobb lábába a térd alatt, a lábszárcsont közepén eltört, ezenkívül pedig a 11. és 13. bordája törött el.

A bánt ezenkívül a jobb lábán és a hátsóján is súlyos zúzódásokat szenvedett.

Dr. Jausz Konrád azonnal első segélyben részesítette a bánt, majd értesítették a bánt, ahonnan dr. Petrovics Dusan közigazgatási osztályfőnök utazott ki Sztáribecsejre. A bánt arra kérte környezetét, hogy feleségét is értesítsék a szerencsétlenségről és Nikolics Miláné a hír vétele után rögtön autóbába ült és szintén kiutazott Sztáribecsejre.

Ekkor már a bánt valamivel jobban érezte magát és megnyugtató szavakkal fogadta feleségét, aki saját maga vette át az ápolónői teendőket és az egész éjszakát súlyosan megsebesült férje mellett töltötte.

Dr. Petrovics Dusan még Sztáribecsejben kihallgatta Fodor Sándor sofőrt, aki azzal védekezett, hogy a rendkívül csuszós úton hibáján kívül farolt a kocsit és

ez okozta a szerencsétlenséget. Dr. Petrovics, Fodor sofőrrel együtt még az éjszaka folyamán visszaérkezett Noviszádra.

Dr. Jausz Konrád szanatóriumi igazgató tegnap délelőtt, orvosi jelentést adott ki a beteg állapotáról és ebben megállapítja, hogy Nikolics Milán bánt állapota megnyugtató és fájdalmait tegnap délelőtt csökkentek.

A beteg érverése normális, láza nincs, a lélegzés is szabályos. Jelenleg semmi komplikációtól nem kell tartani.

A bánt lábát tegnap délelőtt még nem tették gipszbe, hanem reggel újabb kötést tettek a súlyosan megsérült lábra. A bánt még nem fejezték ki abban az irányban óhajtást, hogy Noviszádra szállítsák és mind addig, amíg a helyzet határozottabban javul, valószínűleg a sztaribecseji szanatóriumban fog maradni.

Nikolics Milán bánt szerencsétlenségének híre vasárnap délután villámgyorsan terjedt el Noviszádon és mindenütt a legnagyobb együttérzést váltotta ki. A bánt és a szanatóriumot úgy vasárnap délután és este, mint tegnap is sokan keresték fel telefonon és aggódva érdeklődtek a beteg állapota felől.

Hogyan történt a katasztrófa?

Sztáribecsejről jelentik: A megejtett vizsgálat tegnapra pontosan megállapította, hogy az autó jobb első kereke gumidefektet kapott és az autó ennek következtében vágódott ki a rendkívül csuszós útról. Az autó egyébként olyan hatalmas erővel rohant bele az eperfába, hogy az autó hűtője valószínűleg U alakban begörbült és a sofőrülés

Viharos közgyűlésen bizalmatlanságot szavaztak a becskeréki tisztviselő fogyasztási szövetkezet vezetőségének

Becskerékről jelentik: Páratlanul izgalmas közgyűlést tartott vasárnap a becskeréki állami tisztviselők fogyasztási szövetkezet. Mint annakidején jelentették, a szövetkezet felügyelőbizottsága néhány hónappal ezelőtt lemondott és emiatt az igazgatórendelői közgyűlést hívott össze, amelyet azonban két ízben is el kellett halasztani a tagok kis számban való megjelenése miatt.

A vasárnapi közgyűlés elnöki megnyitójában, amely óriási viharokat támasztott Gyurics Koszta elnök kijelentette, hogy a vezetőség nem hogy nem károsította meg a szövetkezetet, hanem annak 10.000 dinár hasznát biztosított a kifogásolt tüzifa véttel.

Több felszólaló között Vukovics Mirosláv járásbíró tartott beszédet és indítványozta, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmatlanságot a vezetőségnek. Gyurics elnök ekkor kijelentette, hogy a közgyűlés nem jogosult erre. Óriási botrány tört ki az elnök szavaira, aki aztán mégis elrendelte a szavazást és

A száj és garat

az út, melyen keresztül a kórokozók a testünkbe hatolnak, Gyermekeknek a legjobb védelem a ragályos torok és garatbetegség ellen a kellemes ízű

Kapható minden gyógyszerárban.
Kis csomagolás 8.- dinár
Nagy " 15.-

előtt az üveg pozdorjává zúzódott. A szerencsétlenség pillanatában a bánt keresztbe tett lábakkal ült a kocsit belsejében és a lábtörést minden valószínűség szerint a feleslegesen elsősülések okozták.

Nikolics Milán bánt egyébként a tegnap délelőtti folyamán megjelent dr. Borgyoski Milivoj szentai főorvos, aki megvizsgálta a bánt. Tegnap délelőtt megjelent a bánt betegágyánál Vlahovics Milos báni tanácsos, Petrovics Aca sztaribecseji főszolgabíró, valamint Dungyverszki Gedeon dr. Vujics, Gasparini és Jakovljević báni tanácsosok. A bánt nagy lelki erővel tett tanúságot, mert látogatóival hosszasan és kedvesen elbeszélgetett.

A bánt sorozatos autóbalesettel

Nikolics Milan bánt az utóbbi időben ugylátszik nem kedveztek az autótak, mert egész sor autóbaleset érte. Mintegy két hónap előtt a beogradi Kneza Miletina utcában a bánt autójának nekiment egy városi teherautó, majd Kragujevac közelében autója majdnem szakadékbába zuhant és csak az utolsó pillanatban akadott meg a szakadék szélén egy oszlopban. Sztarapazovánál az autó szintén lecsuszott az útról és egy mocsárba zuhant, ahonnan csak nagynehézzen lehetett kihuzni.

Tegnap egyébként a bánt a miniszterelnökségi kabinet is érdeklődött a bánt hogyléte felől.

Csupán egyszeri lábtörést állapított meg Nikolics Milán bánt a tegnap délutáni röntgenvizsgálat

Sztáribecsejéről jelentik: Dr. Jausz Konrád szanatóriumi orvos tegnap délután röntgenvizsgálat alá vették a súlyosan megsérült Nikolics Milan bánt és ez alkalommal kitért, hogy a jobb láb a térdizület alatt nem két, hanem egy törést szenvedett. Egyébként a beteg közérzete jó és bizni lehet javulásában. A bánt felesége állandóan férje betegsége mellett tartózkodik.

a közgyűlés nagy szótöbbséggel bizalmatlanságot szavazott a vezetőségnek. A vihar csak ekkor érte el tetőpontját, mert Gyurics elnök kijelentette, hogy a határozatot nem veszi tudomásul és bezárja a közgyűlést. Az elnök és a választmány tagjai ezután eltávoztak.

A jelenlévők a közgyűlés bezárását szabálytalannak nyilvánították és tovább folytatták azt. Ideiglenes elnökké Krizsanov Paját választották meg, aki a vezetőséget elmozdítottnak jelentette ki. Ezután egyhangulag megválasztották az új vezetőséget, amely azonban csak a választás bírói uton való megerősítése után foglalja el helyét. Igazgatósági tagokká Vukovics Miroslavot, Vajda Lajost, Dudarszki Vaszát, Grlics Sztevant, Benkő Pétert, Muntyán Timát, Velimirov Lázárt, Mirkov Petárt, Spacsek Alekszandart, Laczkovics Gyulát és Piroski Jovant választották meg, míg felügyelőbizottsági tagok Krizsanov Paja, Soltesz József, Friedl Mihály, Gruncsics Iván és Vogl Sándor lettek.

Munkástársai heti bérével megszökött egy szubotocai földműves

Izgalmas tolvajüldözés folyt le szombaton este a szubotocai uccákon. Halász Károly 23 éves szubotocai földműves, a Terézia vendéglőben mulatás közben tartóztatták le, a Manojlovicséva uccában megszökött az őt kísérő rendőr elől és a melléuccákon át el akart menekülni, de izgalmas hajszá után elfogták és megkötözve a rendőrségre szállították.

Halász Károly ellen munkástársai tettek feljelentést, akikkel együtt dolgozott a radanováci Jurics féle birtokon. Szombaton este a földbirtokos kifizette munkásait, akiknek a pénzt, 1700 dinárt Halász vette fel, de mert nem tudta felváltani a bankjegyeket, felkérte társait, hogy kísérjék a Városi mozi elé, mert a mozi pénztáránál felváltja a pénzt. A munkások a mozi egyik bejáratánál várakoztak Halászára, aki közben a másik kijáraton át megszökött. A munkások feljelentésére rendőröket küldtek ki a tolvaj kézrekerítésére és a Terézia vendéglőben találtak rá Halászára, amint a lopott pénzen mulatott. A vakmerő tolvaj ezután még a rendőrt is meg akarta vesztegetni, aki elfogta, majd amikor ez nem sikerült, szökést kísérelt meg. Halász Józsefet letartóztatták és a bíróság fogházába szállították.

A bíróság felmentette a bácskogradistei zenészeket, akik Üveges Lajost egy üveg borral fejbevágták

A noviszádi törvényszék hármastól tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott Galac István és Hangya Mihály bácskogradistei zenészek súlyos testi sértésének perével. A vádlottak ez év március 31-én az egyik bácskogradistei vendéglőben súlyosan bántalmazták Üveges Lajost.

A kritikus napon Üveges Lajos a zenészekkel mulatott és azt az utasítást adta nekik, hogy találják el a nótáját. A zenészeknek ez nem sikerült, mire Üveges megfogta Galac tamburáját. A zenész erre meglökte Üvegest, aki nekiugrott Galacnak és elkapta a nyakát. Hangya Mihály, látva, hogy társa veszélyben van, segítségére sietett. Dulakodás támadt közöttük, majd Galac megragadta az asztalon álló borral telt literes üveget és azzal fejbevágtá Üvegest. Az üveg darabokra tört és Üveges összerogyott. Hangya erre egy széket kapott fel és azzal addig ütötte Üvegest, amíg a szék el nem törött.

A vádlottak a tegnapi tárgyaláson azzal védekeztek, hogy először Üveges támadt rájuk és így önvédelemből cselekedtek.

A bíróság a tanúk kihallgatása után meghozta ítéletét, amelyben a vádlottakat felmentette a vád és annak következményei alól. Az indokolás szerint a bíróság beigazoltnak vette a jogos önvédelmet és ennek alapján hozta meg a felmentő ítéletet.

APOLLO

Kedden és szerdán

HANSY NIESE a kiváló német komika főszereplésével

Lehmann asszony 3 leánya

A férjhez menés iskolája. Hogyan adja férjhez, Lehmann mama 3 leányát hozomány nélkül? Bájos, mulató és gyakran megható történet egy polgári család harcáról az Életért, a boldogulásért.

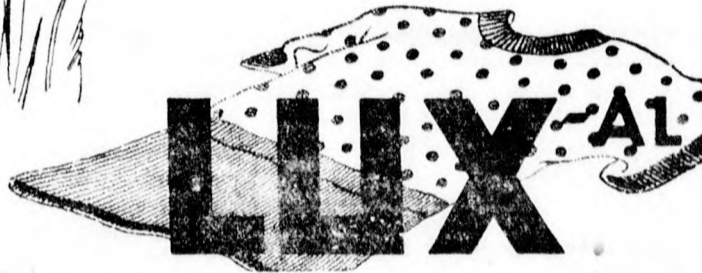
Zenés életkép, bájos tartalommal, megkapó jelenetekkel!

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Telefon 21-93

Legközelebb: **BOLDOG SZIVEK**
Abrahám Pál fimje Bárony Rózsival.

Bár tudnék én is magamnak egy ilyen jumpert venni! • „De hiszen ez nem is új, csak 'ujja' mostam.” • „Ujjá mosta?” • „Igen, nem vehetek mindig új dolgokat, épen ezért mindennemet magam mosom 'ujja'”

LX 110-52

Vasárnap délben a krcsedini bucsun Létics Jován vendéglős vadászfegyverrel és hat kés-szurással életveszélyesen megsebesített egy komptulajdonost

Léticsét a rendőrség letartóztatta és átadja a bíróságnak

Vasárnap délben a krcsedini bucsut véres esemény zavarta meg, amely a lakosság körében rendkívül nagy izgalmat és megbotránkozást keltett. A déli órákban Létics Jován krcsedini vendéglőjéből hirtelen lövést hallottak, majd utána kétségbeesett jajveszékelt és sikoltozást. A vendéglő közelében tartózkodók izgatottan futottak a vendéglőbe, ahol megdöbbenő látvány tárult szemük elé.

A kocsmá padlóján hatalmas vértócsában több sebből vérezve fekvő Mihajlovics Lázár komptulajdonos, akit Létics Jován vadászfegyverrel hasbalőtt, majd utána hat kés-szurással életveszélyesen megsebesített.

Az esetről nyomban értesítették a községi orvost, aki első segélyben részesítette a súlyosan sebesült embert, majd úgy intézkedett, hogy Mihajlovicsot azonnal kórházba szállítsák és orvosi kezelés alá vegyék. Mihajlovicsot este szállították be Noviszádra, ahol azonnal kórházba vitték és itt műtétet hajtottak végre rajta. Léticsét a csendőrség letartóztatta és kihallgatása u-

tán átkísérik a szremszkkarlovci ügyész séghez.

Létics Jován, aki 37 éves, három gyermek apja, elszámolási viszonyban volt Mihajlovicsal, aki 46 éves, hatgyermekes családapa. Létics ugyanis kompszállításért tartozott Mihajlovicsnak, aki viszont Léticsnek tartozott a vendéglőben elfogyasztott italért.

Mihajlovics egy óra tájban, amikor a déli forgalmat lebonyolította, Létics vendéglőjébe jött, ahol a kölcsönös adósságok következtében szóváltásra és veszekedésre került a sor kettejük között. Létics a veszekedés hevében annyira ragadtatta magát, hogy beszaladt a szobába, leakasztotta a falonfüggő vadászfegyverét és azzal hasbalötte Mihajlovicsot, aki kétségbeesett jajkiáltással véresen rogyott össze. Létics ezzel ugylátszik nem elégedett meg, mert ezután kést rántott, a földön fekvő emberre vetette magát és egymásután hatszor bele-mártotta kését Mihajlovics testébe.

Léticsét további vérengzésében az elősiető emberek akadályozták meg.

Nagy ünnepséggel, nagy néptömeg jelenlétében szentelték fel s nyitották meg a becskerekai magyar kulturházat

Az ország minden részéből sokan jelentek meg a lélekemelő ünnepségen — Zsufolt ház hallgatta végig a Magyar Közművelődési Egyesület becskerekai kultur-estjét

Vasárnap ünnepnapja volt nemcsak a Magyar Közművelődési Egyesületnek és Beeskerek magyar kisebbségének, hanem az ország magyar kisebbségének is. Ezen a napon szentelték fel és nyitották meg a Magyar Közművelődési Egyesület székházát, amely a Reisz ucca 3. szám alatt van. A ház csinosan átalakítva és berendezve, feldíszítve várta vasárnap látogatóit, akik hatalmas számban jelentek meg a felszentelési ünnepségen és megnyitáson, úgy hogy nemcsak a nagyterem, hanem az udvar is zsufolásig megtelt hallgatósággal. Az ország minden részéből igen sokan jelentek meg az ünnepségen, ami annak a bizonyítéka, hogy a jugoszláviai magyarság mennyire átérzi és méltányolja azt a kulturmunkát, amit a Magyar Közművelődési Egyesület kifejt.

Az ünnepséget az állami himnusz nyitotta meg, amelyet a tűzoltózenekar adott elő és amelyet a közönség áhítatosan állva hallgatott végig. A himnusz elhangzása után dr. Várady Imre, a Magyar Közművelődési Egyesület elnöke emelkedett szólásra s többek között a következőket mondotta:

Dr Várady Imre beszéde

Kulturéletünknek évtizedek óta melengetett álma ime valóra vált. Házavató ünnepélyre gyűlhetünk össze. Velünk ünneplő kedves vendégeinket ma, itt,

már saját otthonunkban üdvözölhetjük.

Köszöntöm meleg szívvvel hatóságaink megjelent igen tisztelt képviselőit. Megjelenésük házavatásunk ez ünnepélyén, magyarságunk igaz örömét váltja ki. Nem csak azért, mert közénk-jövetelük ünnepélyünk megtiszteltetése, — de emellett egyben, mert alkalom adódik annak újabb nyílt dokumentálására, hogy itteni magyarságunk minden közéleti megnyilvánulása, ennek minden mozzanata, fajunk minden kulturgondolata, ennek minden árnyalata, mindenkor elbirja a korlátlan nyilvánosság legteltesebb napfényét.

Testvéri érzelmekkel üdvözlöm a körülöttünk működő többi kulturintézmény tisztelt kiküldötteit.

Különböző nyelven, különböző nemzetek sajátos szellem irányában ugyan, de azért mindannyian egyazon cél, — az egész emberiséget átkaroló nagy kulturideálok megvalósítása felé törekszünk. Ezért

egyenesen az egyetemes haladás követelménye, minden másnyelvű, minden más nemzeti irányu kulturideálságnak, az elismerés kölesönöségén alapuló, testvéri megbeesülése.

Minden faj minden népalakulat, minden nemzet legbüszkébb arra, amit sajátosságából, az összemberi haladásnak nyújthatott. Ki merné állítani, hogy e büszkeség nem jogosult. Jogosult az mindenkinél. Így a magyarságnál is.

Ugy érezzük, hogy a magyar faj geniusa is irodalom, művészet, szobrászat, zene s a kultúra minden irányu megnyilvánulásában igaz értékeket nyújtott a nagy ősi zsidóknak.

Ezen ezért legégetőbb, legfájdóbb, leg-sajgóbb az a sebb, amely bármely nemzetet is kultur-érzelmében érinti. De bár érhető ily érintésre a mimosa érzékenységgel való

magi a zárkózás; az ily visszavonulás mindazon által s hásem bírjon a dac jellegével.

Az első napsugár melegére, a komoly békítés első hangjára a harmonia, a megértés, az együttthaladás útjára kell ismét visszatérni;

az egyedül célirányos, az egyedül helyes.

Dr. Várady ezután beszédében a kultur-egyesületek kiküldötteit, az ifjúságot és magyar nőket is üdvözölte, akik hivatva lesznek, hogy a magyar kulturházba bájtt, finom csiszoltságot és otthonias meleget varázsoljanak.

Köszönetet mondott Messinger Karola Tóth Paula urhölgyeknek, akik az addig ide-oda bolyongó kultur-egyesületnek szerető vendéglátással adtak mindig szállást.

Majd a sajtó képviselőjéhez fordult s felkérte őket, hogy a nyomtatott szó erejével hassanak oda, hogy a bizalmatlanságot gyökeresen kiirtsák és annak helyét a kölcsönös megértés és az egymás mellett való munkálkodás kibékítő érzése váltsa fel. Morzsolják szét a bizalmatlanságot.

Talán nehéz, de mindenképp hálátelt munka. S habár a napi sajtó hajtása Tiszavirág-életű és így gyorsan lefogyad, hervadásában is megtermékenyíti a lelkek talaját.

Olyan mint a szakadatlan hulló vizecsepp, amely ugyan gyorsan szertefolyik, de végeredményként a legkeményebb sziklát is kilyűje. Morzsolják szét a bizalmatlanság kemény szikláját és ültessék helyébe s ápolják a megértés, a munka, a béke testvéries érzését. Szolgáltatást, missziót teljesítenek ezzel.

Végül dr. Várady így fejezte be beszédét:

Amennyire az ember történelmi emléke visszanyúl, a legősibb kortól napjainkig ugy volt, hogy törzsek, fajok, népek, nemzetek, épügy mint egyesek, mint közületek, ha új elhatározás, vagy vállalkozás, célkitűzés, új élet kezdése előtt állottak, terveikre, munkájukra az ég hatalmasságának segedelmét és áldását kérték.

Mi is új otthonunkban az új életet, új munkatervvel, új elhatározással óhajtuk megkezdeni.

A hagyományok tisztelete mérhetetlen lelki, erkölcsi erőt rejt magában. E hagyomány örök szellemét követjük, amikor — minden külön lelkesedéssel vonatkozás nélkül, — új otthonunkat a gondviselés áldásával avatjuk fel és adjuk át rendeltetésének.

A felszentelés

Dr. Várady szavai végeztével felkérte dr. Kovács István pápai prelátest, hogy szentelje fel a kulturházat. Dr. Várady nagy éljenzéssel és lelkesedéssel fogadott beszéde után dr. Kovács pápai prelátest elvégezte a felszentelés egyházi szertartását, majd emelkedett hangú szónoklatban méltatta a kulturház megnyitásának jelentőségét.

Rámutatott arra, hogy a kultúra mindig egyéni és nemzeti, de mindig az ember egyetemesét szolgálja.

Kiemelte azokat a nagy férfiakat, akik a magyar kulturán át az egyetemes kultu-

Tisztelttel közöm i. t. üzletbarátaimmal, hogy üzletemet vevőim kényelmesebb kiszolgálása céljából

Novisad, Miletića (Henyér) ucca 19 szám alá helyeztem át.

Uj üzletemben nagy választékban tartak raktáron

Rádiókészülékeket
Gramofonokat és lemezeket
Kerékpárokat
Varrógépeket
Zseblámpákat és battériákat

valamint az összes e szakmába vágó egyéb cikkeket (nagyban és kicsinyben) és kérem t. üzletbarátaimat, hogy sziveskedjenek b. megbizásaikkal továbbra is megtisztelni, amelyeket a szokott szoliditással fogok elintézni. — Ugyanezen helyiségemben szakszerű javítóműhelyt is tartok fenn

ENGL. A. SIN, NOVISAD
Engl Lajos

4274

rának tettek szolgálatot. Dr. Kovács István pápai prelátest beszédét egyébként a Reggeli Újság vasárnapi számában fogjuk teljes részletességgel olvasóinknak bemutatni.

Ezután Marton Andor, a közművelődési egyesület igazgatója szólalt fel és többek között a következőket mondta:

Marton Andor beszéde

Ha van életünk, mely a lelket szebbé és nemesebbé teszi, mely a gondolatot felemeli, s annak tartalmát és szárnyát ad, úgy a kultúra az, melynek nagyszerűségéről az előttem szóló prelátest urunk valósággal hőskölteményt mondott, s szellemének szikráiból a kulturának valóságos égő csipkebokrát varázsolta elénk.

A kultúra társas lényé teszi az embereket, összekapcsolja a nemzeteket és népeket, s eljön az idő, hogy egy nevezőre hozza az egész világot,

melyben a kultúra és a szeretet szent jegyében testvéreink tekintni egymást a világ minden nemzetének minden embere. Mindezen azonban ma még csak álom, s a kultúra ekéivel sok barázdát kell még felszántani a parlagos, az avaros mezőkön, míg az álom valósággá válik. Midőn azonban a kultúra ezen jövőendő szép álomképének fellebbenttem láttyolát, kérdezem, hogy a folyton haladó és folyton előretörő kultúra boldogabbá tette az embereket? E felvetett kérdésre mai relációban az igent csak relativ értelemben merem kimondani. Miért? Mert a kultúra fénye mellett ma még ott van annak sok torzképes árnyéka is és sudaras fájának gyökereiből vad szálak is sarjadzottak ki. Es emellett megállapítást nyert, hogy a kultúrember a mai elhivatottságában szervezetenleg visszafejlődött az ősemberhez képest, minek következtében az élet nagy küzdelmeivel, sőt még a mindennapos apróbb bajaival szemben is csökkent az ellenállóképessége, s így a reánk rakódó fájdalomakat, azután meg a gyakori bánatokat is mélyebben érzi, s ez gyakran a lehangoltság, sőt gyakran a boldogtalanság érzését termeli ki belőle. Azonban a kulturafőlény mindezen tüneteket éppen a kultúra fegyverével kezdi már megszüntetni: egészséges neveléssel, egészséges életmóddal és e egyszerű jelszóval, hogy: „Vissza a természethez!” Sőt a legújabb cél, hogy minden embernek életszínvonalát emelje, sőt még hogy emelje az életkor határát is.

A mi Magyar Közművelődési Egyesületünk most hajlékra, otthonra tett szert, amely egyszerű bár, de nekünk mégis nagyszerű, mert a „Miank”, s melynek megteremtésében az oroszlánrész Juhász Ferenc érdeme.

Innen, ezen új otthonunkból fogja terjeszteni magyar nyelven a kulturát, hogy annak eszközeivel iparkodjék mindnyájunk boldogulásának lendületet adni, s amennyire lehetséges, életünket szebbé, tartal-

...sabbá s kissé boldogabbá is tenni. Ezt a házat most Isten felkent szolgája megszentelte, s azt mindnyájunk egy Istenének nevében megáldotta. Isten nevében kezdi meg tehát e ház munkáját, s annak nevében kívánjuk folytatni is, meg van a remény tehát, hogy kitűzött céljainkat el is fogjuk érni.

A kultúrestély

Este fél kilenc órákor már teljesen megtelt a Vojvodina szálló pompázatos felségben ragyogó nagyterme és a megjelentek sorában nemcsak a beeskerekai magyar, hanem a szerb társadalmi élet számos kiválóságát is ott láthattuk. A műsort a Magyar Közművelődési Egyesület új énekkar nyitotta meg, amely Ripka Ferenc karnagy vezetésével pompásan debütált. Dr. Havas Emil szuboticei író A lélek kultúrája címen tartott rendkívül sok új gondolatban és megvilágításban bővelkedő szabadelőadást. Ripka Sári és Ripka Camillo Popper: Gavottját adták elő zongorán, illetve gordonkán s a közönség percekig melegen ünnepelte nagy szerű interpretálásáért a két művészt. Dr. Kálmán Engel Maca modern magyar költők műveiből szavalt s különösen Petőfi és Ignotus verseit élte át és plántálta be a lelkekbe. Sokáig és lelkesen megtapsolták. Láng Imre zenetanár hegedűn, Horváth Mici zongoratanítónő pedig zongorán adták elő Vieuxtemps: Romancát és Hubay: Hullámzó Balaton című művét tökéletes megértéssel és megeléssel. Végül Juhász Ferenc a jugoszláviai magyar költők közül Szenteléky Kornél, Csuka Zoltán, Adorján András és Fekete Lajos egy-egy versét szavaltta el, megértéssel és a versek igaz szeretetével. Nagy sikert aratott.

—o—

Beszámolónk végén okvetlenül meg kell emlékeznünk Juhász Ferencnek a Magyar Közművelődési Egyesület főtitkáranak munkájáról, amellyel nemcsak a kultúrhaáz megvalósításán dolgozott fáradhatatlan ambícióval és lelkesedéssel, hanem a nagyszerűen sikerült ünnepség megrendezésén is. Az ő munkájának sikere volt a kultúrhaáz tegnapi felavatása és az ő körültekintő és mindent számon tartó rendezésének sikere volt az az ünnepség, amely örökké benyommarad az ott megjelentek lelkében.

Kenderért ló -- lóért kék

—o—

A plávna-novoszeloí országúton egy tehénpásztor hasbaszurtt egy földművest

Pénteken délután a plávna-novoszeloí országúton Filics Györgye tehénpásztor hasbaszurta Berzenkovics Matija földművest, aki súlyos sérülést szenvedett.

Berzenkovics Matija pénteken délután ellátogatott Filics Györgye tehénpásztorhoz aki Plávna és Novoszelo között a csordát őrizte. Berzenkovics, amint Filics közelébe ért megszólította a tehénpásztort:

— Miért loptad el a földemről a kenderet?

— En nem loptam tőled semmit sem — felelt a tehénpásztor, mire Berzenkovics azzal válaszolt, hogy ő maga elintézi a dolgot. Ezzel megindult a tehénpásztor istállója felé azzal a szándékkal, hogy a pásztor lovát elhajtsa az allopott kender fejében.

Amikor Filics látta Berzenkovics szándékát, a földműves után vetette magát. Két rántott és teljes erőjéből Berzenkovics hátába szurtt.

A földműves véresen esett össze. Rövidesen értesítették dr. Fátó Ferenc orvost, aki első segélyben részesítette a súlyosan sérült Berzenkovicsot.

A szurkáló tehénpásztor egyelőre szabadlábban van. Az esetről értesítették a noviszádi ügyészséget, amely a szurkálás ügyében megindította a vizsgálatot.

—o—

Aki ismeri az új

ORION rádiókészülékeket
— nem kíván mást magának
Abszolút tökéletesek!

Megsemmisítő fölényrel győzött a hivatalos lista a szuboticei Ipartestület közgyűlésén

Prsics Kálmán elnök győztes pártja megegyezéssel állított a Vidákovics-féle ellenzékkel — Nagyobb viharok nélkül folyt le a közgyűlés

A szuboticei ipartestület vasárnap délelőtt tartotta meg nagy érdeklődéssel várt közgyűlését, amelyen átalakult az iparosok kötelező egyesületévé és megválasztották az új vezetőséget. A közgyűlés előtt — mint ismeretes — igen nagy agitáció folyt az ellentétes frakciók között és eredetileg úgy volt, hogy három lista, még pedig Prsics Kálmán elnökkel az élén a hivatalos, Vidákovics Kálmán építész-vállalkozó és Novakovics Mihály festő listája. A Novakovics lista köré az ugynevezett Péics féle ellenzék csoportosult, amely a legelősebb harcot folytatja a Prsics Kálmán elnök és hívei ellen. Közvetlenül a választások előtt tárgyalások indultak meg a hivatalos párt és a Vidákovics féle ellenpárt között a megegyezésre. A két párt között Grsics Lajos építész közvetített és létre is jött a megegyezés, amelynek alapján a két párt megegyezéssel állított össze. Ez annál is inkább meglepésszerű volt, mert

a Vidákovics listát Fiszter Gusztáv volt agitációja hozta össze. Fiszter ugyanis hónapokkal ezelőtt kivált a vezetőségből és erélyesen támogatta az ipartestület tiszteltetését — amellyel most, a megegyezés alapján ismét együtt fog dolgozni.

amennyiben a választáson győztesen kilépett hivatalos párt Vidákovicsot a felügyelőbizottság elnökévé, Fisztert pedig az igazgatóság tagjaként jelölte. A paktum nyilvánosságra jutása után Grsics Lajos vezetésével a megegyezéssel elégedetlen iparosok szombaton éjszaka új listát állítottak össze, amely a hivatalos és a Novakovics lista mellett harmadik volt a választásokon.

A közgyűlést tíz órára hívták össze, de már jóval előbb olyan nagy tömegben gyűltek össze az ipartestület székháza előtt az iparosok, amilyenre még egyetlen közgyűlésen sem volt példa. Az országos iparosegyesület képviselőiben Angyelkovics Sztójadin alelnök, dr. Nikitovics Csaszlav titkár és dr. Sztanics Szlavko a noviszádi kereskedelmi és iparkamara titkára, a szuboticei rendőrség részéről pedig Turanov Lázár rendőrkapitány jelent meg a közgyűlésen. Prsics Kálmán elnök megnyitóbeszéde és üdvözlő szavai után Angyelkovics Sztójadin nagyobb beszédben ismertette az önálló iparoskamara megalakításának fontosságát és összetartásra buzdította az iparosokat.

A közgyűlés ezután áttért a napirendre. Báics Peró titkár ismertette a jelentéseket, amelyeket elfogadott a közgyűlés és megadta a felmentvényt

a régi vezetőségnek. Prsics Kálmán elnök indítványára hosszabb és igen heves viták után szavazással Fiszter Gusztáv nagyiparost választották meg választási elnöké, urnaörökké pedig Vaszics Perót, Sibalic Iljót és Horváth Sándort delegálták.

A szavazás nagyobb viták és zavargások nélkül déli egy óráig tartott. A szavazatok összeszámlálásánál kitént, hogy 663 szavazatot adtak le, amelyből 511 Prsics Kálmán volt elnök és Vidákovics Kálmán építész ugynevezett hivatalos listájára, 141 szavazat a Novakovics féle listára és 11 a Grsics féle ugynevezett elégedetlenek listájára esett. A hivatalos párt tehát abszolút, megsemmisítő többséget szerzett a választásokon, amelynek eredménye megnyugvást kelt az iparosok körében, mert így nem lesznek nagyobb változások az iparosegyesület vezetésében, hanem a régi, kipróbált tisztikar vezet tovább az iparosok kötelező egyesületének ügyeit.

A győztes listán a következőket választották meg:

Az igazgatóság tagjai: Prsics Kálmán volt elnök cipész, Gavrilov Gyurica pék, Szkala István fodrász, Fiszter Gusztáv nagyiparos, Grigorijevics Vojó szabó, Bory Béla geplakatos, Begeski Jovan szijgyártó, Mijatov Alekszandar mészáros, Dér Gyula likörgyáros, Szekér Sándor papucsos, Grsics Lajos építész, Sefesics Sztipan ács; helyettesek: Kujundzics Andrija mészáros, Kriks Lajos kádár, Alaga Miklós fodrász, Radasics Szava szűcs, Vaszics Péter lakatos, Kopunovics Béla papucsos, Vesziják Mihály szabó, Farkas Cs. János mázoló, Rákics Sztóján cukrász, Grugorovics Iljija, Jovelics Milos cipész és Hajdu János bognár.

A felügyelőbizottság tagjai: Vidákovics Kálmán építész, Tumbász Simon cipész, Szabó Ferenc pék, Wagner Ferenc asztalos és Vukmanov Pájó cserepező; helyettesek: Szkala Pál szabó, Zvekán István cipész, Mojszevics Nenád cukrász, Adam Imre ékszerész és Bodis Bolto hádogos.

A becsületbírótag tagjai: Bartek László kazánkészítő, Szuturovics Kálmán pálinkafőző, Futó Tamás szabó, Szám Antal cipész, Radasics Mita fodrász, Klein Jenő cipész, Toma István csizmadia, Kopilovics Balázs szűcs, Pauk János festő, Horváth József nyomdász, Zédi János asztalos, Institoris Sándor cukrász, Kovácsévics Milorad kéményseprőmester, Horváth Andrija nyomdász, Petrik Jenő csempész, Riesz József kovács, Bosnyák Miklós hentes, Sztipics Márkó papucsos, Kuszulja József cipész és Szalay Gyula esztergályos.

Agyonlőttek egy szökevényt Szubotica mellett a magyar határon

Szombaton este ismét agyonlőttek egy szökevényt Szubotica mellett a határon. Markovszki Ernő 22 éves péksegéd este 7 óra tájban a szakadó esőben utlevél nélkül akart átjutni a határon Magyarországra, a jugoszláv őrség azonban észrevette és az egyik őr háromszor egymásután megállásra szólította fel a szökevényt. Markovszki nem engedelmeskedett a felszólításnak, hanem futva igyekezett túljutni a határvonalon, mire az őr háromszor a

levegőbe lőtt, majd pedig célba vette a szökevényt és háromszor utána lőtt. Az egyik golyó a karján, kettő pedig a hátán találta Markovszkit, aki sérüléséből rövid idő múlva belehalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát két tüdőlövés okozta. Vasárnap vegyes rendőri és katonai bizottság szállt ki a határra és lefolytatta a vizsgálatot, majd hétfőn megegyezteték a boncolást.

—o—

Nagy ünnepek között leplezték le vasárnap a szentai Petár király-szobrot

Az ünnepeken hatalmas néptömeg vett részt

Vasárnap délelőtt nagy ünnepek között leplezték le Szentábrahám király szobrát. A szoborleplezési ünnepségen nemcsak Szentábráról, hanem a vidékről is sokan megjelentek és a leplezésen hatalmas néptömeg vett részt. A város fel volt lobogóva és kora reggel zenés ébresztő járta végig a várost. Az ünnepeken öfelsége a király képviselőiben Ilics Pera tábornok jelent meg és a megjelent előkelőségek élén ott álltak Nikolics Milán dunai bán. A szkopistina részéről Jevremovics Dragutin titkár és dr. Szántó Miklós nemzetgyűlési képviselő jelentek meg az ünnepeken.

A pravoszláv egyházi szertartás után Rankovics Zsiván nyugalmazott tábornok, a szentai szoborbizottság kezdeményezője és elnöke szólalt fel s felkérte öfelsége a király kiküldöttét, hogy a szoborművet, amely Beslin Dejan adai szobrász alkotása, leplezze le. öfelsége kiküldöttje, Ilics Perivoj tábornok lépett ekkor a dobogóra és a néptömeg hangos ovációjával fogadta. Ilics Pe-

rivoj rövid, katonás és lelkes beszédet tartott a nagy királyról, majd leplezte a gyönyörű szobrot. Hat méter magas alapzaton katonaruhában áll Nagy Petár alakja és észak felé tekint.

Vujics Száva polgármester szólalt fel ezután és Szentábrahám város nevében megígérte, hogy századokig fogja őrizni ezt a szobrot. Nikolics Milán bán pietással szólott Nagy Petár király tetteiről. A közoktatásügyi miniszter nevében Gyorgyevics Dracoszláv osztrák főnök tartott beszédet, majd Szántó Gábor nemzetgyűlési képviselő tartott nagy beszédet, hódolattal emlékezve meg Petár király nagyságáról, valamint öfelsége a királyról és a királyi házról. Több beszéd elhangzása után végül Koszta Petyanac csetnikvezér szólalt fel s méltatta a nagy király érdemeit.

Az ünnepség után csapatszemle volt. A katonai és polgári előkelőségek előtt elvonultak a katonaság és a csetnikiek csapatai és ezzel a szép ünnepség véget ért.

—o—

Herriot francia miniszterelnök megérkezett Madridba

Zamorra köztársasági elnök átnyújtotta a becsületrend nagykeresztjét

Madridból jelentik: Herriot francia miniszterelnök tegnap délelőtt megérkezett a spanyol fővárosba. Első látogatása Zamorra köztársasági elnöknek szült, kinek átnyújtotta a becsületrend nagykeresztjét.

Herriot három napot tölt a spanyol fővárosban. Látogatása hivatalosan tisztán baráti jellegű, de a francia és a külföldi lapok úgy tudják, hogy

Herriot spanyolországi útja a francia

kormány által kidolgozott leszerelési tervvel áll összefüggésben.

A francia leszerelési terv ugyanis — mint már közöltük — azt javasolja, hogy a Népszövetség irányítása mellett állítsanak fel nemzetközi hadsereget. A francia kormány azt szeretné, ha ennek a hadseregnek arzenálja Spanyolországban lenne.

Herriot spanyolországi látogatása hírszerint ezzel a tervvel kapcsolatos.

Megkezdték Frank Kornél alibitanuinak kihallgatását

A vizsgálati fogságban levő Frank Kornél nagyon lecsúszott az ellene irányuló sajtótámadások

A Reggeli Újság vasárnapi számában megírtuk, hogy a vizsgálati fogságban levő Frank Kornél védője dr. Aradszki Mita noviszádi ügyvéd kérte azoknak a tanuknak a kihallgatását, akik igazolni fogják, hogy Frank Kornél a kritikus estén hol tartózkodott. Márics Branko megbízott vizsgálóbíró tegnap kezdte meg Frank Kornél alibitanuinak kihallgatását. Tegnap két tanut hallgatott ki a vizsgálóbíró és ma folytatja a többiek kihallgatását. Dr. Aradszki Mita védőügyvéd előterjesztést tett, hogy ellenőrző orvosi bizottság vizsgálja meg a fiatal-korú leányt.

Dr. Aradszki Mita, mint azt a Reggeli Újság munkatársával közölte, tegnap a vizsgálóbíró engedélyével felkereste Frank Kor-

nél, aki ezalkattal hevesen kikelt azon a hangnem ellen, amelyben egyes lapok ügyét tárgyalják. Frank Kornél ismételt és állandóan hangsúlyozza, hogy egészen ártatlanul került ebbe a kellemetlen helyzetbe.

Eltemették Gaal Gasztont

Vasárnap délelőtt óriási részvétellel temették el Balatonbogláron Gaal Gasztont, a magyarországi független kisgazdapárt elhunyt vezérét. Budapestről és az ország több más vidékéről különvonatokon érkeztek a gyászolók a temetésre. Megjelent a teme-

NOVEMBER

5-én

a beltéri Katolikus Kör
műsoros estje a saját
helyiségében!

tésen Albrecht főherceg, azonkívül a képviselőház és valamennyi politikai párt küldöttsége. A gyászszertartást Rott Nándor veszprémi megyéspüspök vezette Grieger Mildós és Turchányi Egon segédletével. Sok gyászbeszéd hangzott el, majd az óriási gyászközönség elkísérte a koporsót a balatonboglári temetőben lévő családi sírboltig.

Fegyőzba kerül a lavankuti gyilkos és a Városi Mozi sikkasztónője

A szuboticei törvényszék fogházából szombatán szállították Mitrovicára Vukovics Antun tavankuti földművest, aki ez év nagypéntekén nevelőatyja, Horváth József és öccse Vukovics Máté segítségével megátmodta a családtól különváltan élő bátyját Sztipánt és meggyilkolta. A szuboticei törvényszék Bozsics tanácsa a július 21-én meg tartott főtárgyaláson 15 évi börtönre ítélte, a semmitőszék azonban büntetését 12 évre szállította le.

A napokban szállítják Pozsareváca a Városi Moziban elkövetett mozijegycsalás főnökjét, akit mint ismeretes, a szuboticei törvényszéken 4 évi börtönre ítéltek, büntetését azonban a semmitőszék 3 évre szállította le. Meiringer Józsefet, az affér másik szereplőjét, akinek kétévi börtönbüntetését egy évre szállították le a napokban, tekintettel arra, hogy büntetésének több mint a felét kitöltötte, feltételesen szabadlábra helyezik.

Megvadult lovak a Tiszába ragadtak két kocsit a novibecsei kompról

Izgalmas jelenetek a novibecsei sztáribecsei kompon

Izgalmas jelenetek játszódtak le vasárnap délelőtt fél 12 órakor a novibecsei kompon. A kompon Novibecseről kocsikat szállított a tulsó oldalra és zsufolásig meg volt rakva. Pataki József egylovas kocsija a kompon elzáratlan orrában állt, midőn Pataki lova valamitől megvadult és a gazdájával együtt a Tiszába ragadta a kocsit. A gazda segélykiáltásaira és a ló nyerítésére a kompon tartózkodó lovak is megbokrosodtak, úgy hogy pillanatok alatt valóságos pánik tört ki a kompon. Kovács József becsei gazdálkodó hiába igyekezett lovait visszatartani, azok megvadultak és szintén a Tiszába rohantak. A kompon kormányosának eközben sikerült Patakit a vízből kimenteni, a ló és a kocsi azonban a vízbeveszett. Kovács kikerült a lovak gyeplőjét kézben tartani, úgy hogy a lovak a kompon mellett úszva kimenekültek. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

Hírek

1932
November
1
Kedd

— **Időjárás.** Egész Európában borús idő volt helyenként esővel, Német- és Franciaországban erős széllel. A hőmérséklet Európa nyugati és keleti részein csökkent, a kontinens közepén emelkedett. Jugoszláviában borús, esős idő volt, hűsüléssel. A legalacsonyabb hőmérséklet Zágrebben 3 fok, a legmagasabb Szokolyén 27 fok volt. Noviszádon tegnap délnél 14 fokot mutatott a hőmérő.

Időjárás: Változékony idő várható, további hűsüléssel.

— **Hamarosan megtartják a dunabánsági takarékpénztár igazgatósági ülését.** A dunabánsági takarékpénztár igazgatósági ülését a legközelebbi napokban tartják meg Noviszádon Lázics Sztánko nagykereskedő elnöke mellett. Velics György lemondásával az elnöki tisztség megüresedett. Az ülésen a takarékpénztár megnyitására hoznak határozatot. Értesülésünk szerint a takarékpénztár hamarosan megkezdí működését Bogdanovics Zsivorád igazgató is részt vesz az ülésen és a legrövidebb időn belül megkezdí a bank megszervezését Noviszádon.

— **A Szloboda kávéház- és étteremben november 2-től naponta elsörendű Jazz zenekar „Jolly and Tomy band“ hangversenyez.**

Noviszádon a SLOBODA éttermében ebéd vagy vacsora menü étlap szerint 10 D.
Olcsó havi abonoma

— **A noviszádi ügyvédi kamara közgyűlése.** A noviszádi ügyvédi kamara vasárnap tartotta meg ezévi közgyűlését az ügyvédi kamara épületében. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg a vidéki tagok. Dr. Pavlasz Ignat a kamara ügyvezető titkára terjedelmes jelentést olvasott fel az elmúlt évi működéséről, azután elfogadták az 1931. évi zárszámadást, valamint a pénztári jelentést. Elnökké ez évben is dr. Adamovics Sztéván ügyvédet választották meg. Az elnökválasztás után áttértek az 1933. évi költségvetés vitájára, majd néhány szakkérdés megvitatása után a közgyűlés délnél véget ért.

— **Szenzációk GELB cég, Novisad, Futoski put 9. Tel. 26-45, rádió különlegességel.**

— **Új kozmetikai szalón Szuboticán.** „Cato“ név alatt új szalón nyílt Szuboticán. Deneberg Kató vizsgázott kozmetikusnő vezetésével, aki hosszúéves németországi és budapesti tanulmányok után telepedett le Szuboticán. Az intézett állandó orvosi felügyelet alatt áll.

— **Felmentették a lopás vádjá alól egy sztarakanizsai napszámot.** A szuboticiai törvényszéken Zve kics Szever hármas bírói tanácsa szombaton tárgyalta Bartek Vince 47 éves sztarakanizsai napszámos ügyét, akit lopás büntetével vádolt az államügyész. Bartek, a vád szerint szeptember hatodikán apósának házából ellopta annak készpénzét 4700 dinár értékben. A tárgyaláson beismerte, hogy a pénzt elvitte, de lopást nem követett el, mert az a saját megtakarított pénze volt. A bíróság rövid tanácskozás után felmentte Barteket az erre emelt vád alól.

— **„Ferenc József“ keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt.**

TÖZSDE

TÖZSDEZARLATOK:

A dinár árfolyama. Budapest 7.10—7.40, Prága 50.30, Berlin 5.59—5.63, London 245.

Zürich. Páris 2037, London 1704, Newyork 518.62, Brüsszel 72.075, Milánó 26.57, Madrid 42.55, Amsterdam 208.60, Berlin 123.175, Szófia 3.74, Prága 15.36, Varsó 58.10, Bukarest 3.06.

Noviszádi terménytözsde. Buza 76 kgos 2 százalék bácskai 149—151, felsőbácskai 151—153, bácskai tiszai 154—156, tiszai uszályrakomány 155—157, bégai uszályrakomány 154—156, felsőbánáti 146—148, délbánáti 144146, szerémi 149—151, középbácskai 78 kgos 2 százalék 150—152, árpa 94—96, zab 98—102, tengeri bácskai új garantált minőség 60—62, december—januárra 63—65, március—májusra 81—83, bánáti új garantált minőség 58—60, szerémi új 60—62, szerémi március—májusra 81—83, száritott Sid környéki 70—72, száritott indijjai paritásban 68—70, száritott uszályrakomány 72—74, bánáti száritott 66—68, buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 240—250, kettes 220—230, ötös 200—210, hatos 155—165, hetes 125—135, nyolcas 85—90, buzakorpa jutazsákokban bácskai és szerémi 66—68, bánáti 64—66, uszályrakomány 69—71, fehér bab 115—120, burgonya fehér szlovéniai 82.50—87.50, fehér szlovéniai 60—65.

Trányzat: Változatlan.

Forgalom: 53 vagon.

Szombori terménytözsde. Buza bácskai Szombor környéki 147.50—150, felsőbácskai 150—152.50, szlovéniai 145—147.50, szerémi 147.50—150, Tisza bácskai hajó 157.50—160, Tisza bánáti hajó 155—157.50, bánáti 147.50—150, új tengeri csöves 38—40, bácska ivasut december—januárra 63—65, bácskai vasut száritott 75—78, zab bácskai vasut 98—102, árpa bácskai 94—96, bab szokvány 115—120, liszt nullás gg és g 250—260, kettes 230—240, ötös 210—220, hatos 165—175, hetes 135—145, nyolcas 85—90, korpa prompt 66—68.

Bolgár komitácshanda betörése jugoszláv területre

Beogradból jelenti az Avala: E hó huszonkilencedikén este fél hat órakor néhány bolgár komitácshandából álló banda a jugoszláv határorség egyenruhájában behatolt jugoszláv területre és Bukac község mellett egy csendőrlaktanya ellen támadást kísérelt meg. A csendőrök a támadást visszaverték, mire a banditák elmenekültek. A komitácshandák száza darab kilőtt fegyverhüvelyt és egy villanylámpát hagytak a harc színhelyén. A laktanyától mintegy 200 méterre a banditák egy pokolgépet helyeztek el, amely felrobbant, azonban senkiben sem ejtett kárt. A csendőrök között sebesülés nem történt. A banditákat üldözik.

Lemondott a Venizelos kormány

Athénből jelentik: Zaimis köztársasági elnök elnöklésével tegnap délelött államtanács volt, amelyen valamennyi görög pártvezér résztvett. A tanácskozás során

Venizelos bejelentette kormánya lemondását.

A köztársasági elnök az új kormány megalakításával Caldaris képviselőt bízta meg.

Venizelos kijelentette, hogy Caldaris kormánya iránt semleges magatartást tanusít.

— **Füzöket, meitartókat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.**

— **„Ferenc József“ keserűviz a gyomor és bélestergő tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti.**

JUGOSZLAVIA KÉPEKBE

Az ismert belföldi esokoládeggyár, a zágrebi Union kitünö tejesokoládet hozott forgalomba „Jugoszlávia képekben“ címmel. Minden táblához kis képeket mellékel, amelyek Jugoszlávia szépségeit és nevezetességeit ábrázolják. Ezeket a képeket az Union gyár által ugyanolyan címmel kiadott albuma lehet összegyűjteni, amely igen nagy szolgálatot fog tenni a tanulóifjúságnak a Jugoszláv királyság megismerésében. Hogy ezt a feladatot minél jobban elvégezze, az album az egyes vidékek tanulságos leírását is tartalmazza s ezek a leírások a beragasztott képekkel nagy hasznára lesznek a tanulóknak.

Örömmel állapítjuk meg, hogy ez az első ilyenfajta album, amely alkalmas és szemléltető módon mutatja országunk szépségeit és nevezetességeit.

— **Számos női bajnál a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.** A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanusítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Hány büntetőtárgyalást tartott az elmúlt hónapban a szuboticiai járásbíró?** Az utóbbi időben Szuboticán nagyon felszaporodott a kisebb bűnesetek, rágalmozási, becsületsértési, verekedési stb. ügyek száma. Jovanovics Predrag büntetőjárásbíró az elmúlt hónapban 25 tárgyalási napon 260 ilyen ügyet tárgyal, ezek közül 160 ügyben ítéletet hozott, míg százat elhalasztott. Ebben a hónapban újabb 113 kérvény érkezett a járásbíróhoz.

— **„Hunyadi János“ keserűviz a legmegbízhatóbb és legideálisabb hashajtószer, kapható mindenütt.**

— **Tűz Bácskogradistén.** Hernyak Sándor községi kanász háza eddig ki nem derített okból kigyulladt és teljesen leégett. A kár jelentékeny. A ház biztosítva nem volt.

— **Mindenféle rheumát sikeresen gyógyít a Noviszádi Jódos Gyógyfürdő.**

— **Elegáns férfiruhákat készít I. rano vacski, Carinszka 9.**

— **„Ferenc József“ keserűviz a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.**

Járványos időben nem tanácsos Lysoform nélkül utra kelni. Lysoform fertőtlenítésével sok kellemetlen betegségtől óvhatja meg magát.

Ugyeljen az eredeti csomagolásra!

HIRDESSZEN

a Reggeli Ujságban

— Jogerőssé vált a noviszádi Bela Lagya vendéglő tulajdonosának bírósági ítélete a Reggeli Újság, hogy Zurkovics Gyura a noviszádi Bela Lagya vendéglő tulajdonosa 1931 június 4-én vendéglőjében összevesszett főpincérrel, Gáspár Józseffel és ez alkalommal a főpincért súlyosan bántalmazta. Gáspár szemén szenvedett súlyos sérüléseket. A noviszádi járásbíró az év május 10-én tárgyalta az ügyet és ez alkalommal Zurkovicsot a járásbíró 1500 dinár pénzbüntetésre, nemfizetés esetén 25 napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen annak idején úgy az államügyész, mint dr. Lemajics Jovan védőügyvéd feleltek. A noviszádi törvényszék, mint felsőbb bíróság most megerősítette az elsőfokú ítéletet, amely ilyenformán jogerőssé vált.

— Elhunyt földműves. Tibriján Nikola sztárfutó 63 éves földműves vasárnap felakasztotta magát. Tejtét betegsége miatt követte el.

— Levert, ideges, kimerült, bágyadt egyéneknek, kik fejfájásban, szédülésben, álmatlanságban, étvágytalanságban szenvednek, legfőbb ideje, hogy belső szerveik (a gyomor, máj, vese) működését rendbehozzák, amennyiben néhány héten át naponta reggel éhgyomorral főzőbár Hanyadi János természetes keserűvizet isznak. **Hanyadi János keserűviz** a legfőbbkétebb gyógyvíz, melyet az orvosok 70 év tapasztalatai alapján rendelnek betegeknek az emésztőszervek működésének szabályozására, a vérkeringés élénkítésére, a munkaképesség és a friss, úde közérzet elérésére. Ügyeljenk a vörös középmezőjű címkeire. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és minden jobb üzletben.

Megalakult a Vajdasági Képzőművészek Egyesülete Szuboticán

Szuboticán október 30-án nagyszámu művész és műbarát részvételével végre megalakult a Vajdasági Képzőművészek Egyesülete. A Bácskai Múzeum helyiségeiben megtartott alakuló közgyűlésen Lovag Milekics János dr. bankigazgató elnököt, aki miután a megjelenteket szívélyes szavakkal üdvözölte, örömeinek adott kifejezést, hogy végre mégis csak sikerült az elszorva küzködő művészeket közös táborba tömöríteni, egyúttal azonban sajnálattal állapította meg, hogy részben személyes differenciák, részben pedig lokapatriotizmusból kifolyólag egyes becskeréki, szombori és noviszádi művészek nem képviseltették magukat olyan arányban, amilyen elvárható volt. Mindamelllett reméli, hogy a távolmaradtak is idővel felhagynak intranzingens álláspontjukkal és felülemelkedve kicsinyes személyeskedésükön szintén résztvesznek az egyesület építőmunkájában.

Miután az alapszabályokat egyhanguan elfogadták, a választásokra került a sor. A tisztségeket a következőképen töltötték be:

Elnök: Lovag Milekics János dr. bankigazgató, Szubotica; alelnök: Dobrovics Petar akad. festő, Noviszád; főtitkár: Horvácki Marko, népiskolai tanító, Szubotica; titkár: Beljanski Gyóka újságíró, Szubotica; ellenőr: Csávossy Sándor, festő, Szombor; pénztáros: Vass Kálmán, festő, Szubotica; elnökségi és zsűritagok: Domansky Jenő, akad. festő, Szubotica; Oláh Sándor akad. festő, Szubotica. Választmányi tagok: Acsády Ilona, festőnő, Bačkatopola;

REGÉNY

MORA FERENC

Négy apának egy leánva

37

Nem szoltam rá semmit, mert annyit már megtanultam a falusi filozófiából, hogy „senkit se kell a hitiből kiverni”. Ebben a szegény Máriaiban az tartja a lelket, hogy várja a nagy nemből való szép barna embert. Hát csak hadd várja, még meg nem találja a doktorban, mert ugyis az lesz a vége. Utóvégre barnának az is elég barna, mikor friss rajta a festék.

Az eső már csak a tetőn csepegett be, odakint elállt. Szívárvány alsó vége sütött be az ajtón és behallatszott a békák éketlenül vidám kuruttyolása a nádból. Örültek a vízi papucos mesterek az égből hullott szubvencionálnak és lelkesen hirdették a munkaprogramot.

— Mit varrrsz, mit varrrsz, mit varrrsz?

— Pappucsocsot, pappucsocsot! Urak a papok, urak a papok!

A falu felől jött a pap, nagyokat ugrálva a szikes uton támadt tócsák közt.

— Gyere hamar, — kiabált előre a tenyere fölcsérén, — mert mind elissza a levet a tődös táska!

— No, Isten megáldja, lelkem! — intgettem oda az asszonynak.

Már akkor ő is felelhelődött, kényesen igazgatta el magán a száradzó ruháját. Rámmert, egy kicsit gondolkozóformán, aztán idenyujtotta a kezét:

— Köszönöm a hozzám való jóságát.

Az első gondolat az volt, hogy ennek az asszonynak most a festő jutott az eszébe.

Bizonyos, hogy a kézfogásra az szoktatta rá. Falusi asszonyoknál különben nem divat a köszöntésnek ez a formája. A második gondolatom nem is gondolat volt, hanem revaláció. „Köszönöm a hozzám való jóságát”. A regényem hősnőjéhez nem az értekek országútján fog odatalálni a festő, hanem a lelkek ősvényén. Falusi asszony, egy „Mári” aki a Mária animális életét éli. Nem tud sem mit arról, hogy az életben más is van, mint káromkodások és fokhagymaszagu csókok. Soha a haját egy puha kéz meg nem simogatta, soha a homlokát egy éterikus csók virágszirma nem érintette, soha egy gyöngéd tekintet selyme be nem takargatta. Ezt mind a festőtől kapja, aki egy ismeretlen világ aranykapuját nyitja meg neki. A Mária Mária válik, az apró kis folyófi fényérző indáskáival kinyulakodik a pimpimpárek és pitypangok fölé és a lelkek heliotropizmusával kuszik föl a magasba a gyöngédség, a finomság, a napragyogás felé.

— Ez meg a tied, — nyujtott át a pap egy levelet. — Bekergetett a vihar a póstára, ott adta ide Angyél, hogy hozzam el, hátha sürgős.

Hiszen ha levél lett volna, de nyílt levelezőlap volt. A kiadó figyelmeztet, hogy el ne felejtkezzem a terminusról! Reméli, hogy a dolog drámai lüktetésű és gyors lepergésű lesz, ahogy a publikum szereti! Maradván a legőszintébb üdvözlettel stb.

Az istennyi üssön abba is, aki a levélkártyát kitalálta! De még abba is, aki írni szokott rá! Egy könyvkiadótól igazán elvárna annyi tapintatot az ember, hogy egy korona ötven fillér megtakarításért ne követne el ilyen indiszkréciót. Még szép tőle, hogy csak kéziratról beszél és nem regénykéziratról. Ugyan a pap belenézett-e? Nem, azt mégsem hiszem, nem kíváncsi természetű ember. Hanem már Angyél kisasszonyt nem haragbám meg az ujjamat. Sehol nincs megírva, hogy éppen a póstáskisasszonyok legyenek kivéve a kíváncsiság törvénye alól. Mindegy no, hátha nincs még elveszve minden.

ODEON

Ma utoljára

CONRAD VEIDT monumentális drámája

RASPUTIN

(A nők démonja) Erdekfeszítő! Lebilincselő! Izgalmas! A cári Oroszország egykor hatalmas egyéniségének élete és tragikus halála. Kisérőfilm **Paramount Journal**

Előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor
hétköznap 5, 7 és 9 órákor

Jön! >A LEVEGŐ HŐSE< — Harry Piel

Bacics Antal, festő, Szubotica; Farkas Béla, akad. festő, Pálics; Fenyvesné, Geréb Klári, iparművész, Szubotica; Jociés Mladen, akad. festő, Beograd; Teodorovics György, akad. festő, Beograd; Nikolics Vladimir, akad. festő, Szenta; Husvét Lajos, Szombor; Radovics Iván, akad. festő, Beograd; Leicht Ferenc, akad. festő, Bácskibresztovac; Schaeffer Sebastian, akad. festő, Gajdobra; Konjovics Milan, akad. festő, Beograd.

Az egybegyűltek egyúttal felkérték a vezetőséget, hogy az alapszabályok jóváhagyása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket a közoktatásügyi minisztériummal, hogy az egyesület mennél rövidebb időn belül megkezdhesse produktív működését.

A noviszádi Nemzeti Színház műsora

Kedden: Komédia a gyönggyel Bruno Frank négyfelvonásos vígjátéka. A női főszerepben Drágics színművész.

Szerdán: Külváros. Langer drámája 13 képben.

— Ja, igen, — gyürtem zsebre a kártyát, — össze egy könyvem jelenik meg a bronzkor mészbetetes edényeiről, annak a kéziratát sürgeti a kiadó.

— Igazán? Az nagyszerű lesz, — udvariaskodott az én drága Fidélem. Azt hiszem, életében először hallott a mészbetetes edényekről. — Hű, de sok rusnya féreg! (Apró békák százai ugráltak a fűben, alig lehetett tőlük járni.) És készen van a kézirat?

— Van az ördögöt, dehogyan van! Tudod, úgy számítottam, hogy majd idekint megírom, mert itt esőnd van és békesség, de elfolyt az idő az ujjaim közt, mint a hó, biz én bele se fogtam.

— No, hiszen őszig van idő bőséggel. Nagyszerű lesz az, barátom, hogy az én plébániámon íródik egy könyv a mészkori bronzbetetes edényekről. Márványtáblát tetetünk a falba az emlékedre. Ebben a faluban, mióta a világon van, egyéb könyvet még nem irtak, mint adókönyvet.

— De Fidélem, csak nem gondold, hogy őszig itt ülök a nyakadon? — adtam szemtelenül a szemérmes vendéget.

A pap olyan becsületos nyíltsággal nézett rám a szelid, kék szemével, hogy igazán elszégyeltem magam. (Lám, nemcsak a szerelem teszi álnokká az embert, hanem a regényírás is. Bizonyos, hogy egyik se tartozik az erkölcsjavító foglalkozások közé.)

— Marcikám, miért bántasz engem az ilyen beszéddel? Nem érzed jól magad nálunk, ugy-e, azért akarsz itthagyni bennünket?

— Pajtás, ha énrajtam állna, beállnék hozzád harangozóknak, úgy szeretek itt lenni. De nem olyan világ van most, hogy hónapokra lengyelkedjünk a más házában.

— Először is nem a más háza, hanem az eklézsiáé. Másodszor, ha elfogy a tyukunk, eszünk varjut. Harmadszor, én már úgy megszoktalak, hogyha itt hagysz, hát én is elmegeyek.

Folytatjuk.

Győzött a Vojvodina és a Mácsva

A noviszádi alszövetségben lejátszott egyetlen másodosztályú bajnoki mérkőzést a Szlávia nyerte

Az esős időjárás miatt vasárnap mindössze három bajnoki mérkőzést játszottak a noviszádi alszövetségben. A mérkőzések látogatottsága és a játék azt igazolta, hogy helyes volt az alszövetségnek az a rendelkezése, mellyel elhalasztotta a vasárnapra kitűzött mérkőzéseket. A sáros moly talaj, a meg-megújuló eső károsan befolyásolta a játék realitását és távol tartotta a közönséget.

Noviszádon a

Vojvodina—Rádnicski 4:2 (1:1)

eredménnyel zárult elsőosztályú bajnoki mérkőzés messze elmaradt a régi Vojvodina—Rádnicski csapatok között, izgalmtól, érdekességétől. Tudtuk, hogy egyik csapat sincs formában, de reméltük, hogy a bajnoki pontokért folyó játék komolysága és izgalma tudásuk fokozott kifejtésére és lelkes játékra ösztönzi a csapatokat.

A mutatott játék nem váltotta be ezt a reménykedést. Az iram ugyan meglehetősen volt, de a játék színvonaláról igazán nagyon keveset lehet írni. Az első félidő döntetlenül végződött, ami nagyjában meg is felel az erőviszonyoknak.

Szünet után a Rádnicski lendül jobban játékba, de gólról nem futja az erejéből, meg a tudásából sem. A Vojvodina kevés, de veszélyes támadást vezet egymásután többet és sikerül három góllal vezetnie, amikor a Rádnicski megerdemelten a második gólját lövi. Bíró: Nenádovics.

Sabácon a

Mácsva—Noviszádi PAK 7:1 (4:0)

eredmény tulságosan hízelgő a Mácsvára, a noviszádi Postások nem voltak hat góllal gyengébbek. Annyi bizonyos, hogy a Mácsva teljesen kiheverte kezdeti gyenge periódusát, amely különben csupán a NAK elleni bajnoki mérkőzés elvesztésében nyilvánult. Vasárnap elejétől végig nagy lelkesedéssel küzdött a sabáci csapat. Tehnikában a Postás nem volt gyengébb ellenfelénél, de nem tudta felvenni a versenyt a sabáci „tempóval”, ami a Mácsvát már annyi győzelemhez segítette.

A vasárnapi mérkőzésekkel a noviszádi Rádnicski és a sabáci Mácsva befejezték az idei őszi bajnoki szezont. A bajnoki tabella állása a vasárnapi forduló után:

Sor-szám	Az egyesület neve	1	2	3	4	5	6	Gólarány		Pont	Ját-szott	Helye-zés
								adott	kapott			
1	Vojvodina	REG	2:3		4:2			6	5	2	2	III.
2	Mácsva Sabác	3:2	GE	1:4	5:1	8:3	7:1	24	11	8	5	I.
3	N.A.K.		4:1	LI	8:1	6:4		18	6	6	3	II.
4	Rádnicski	2:4	1:5	1:8	UJ	2:3	3:1	9	21	2	5	VI.
5	Gradjanszki Mitrovica	3:8		4:6	3:2	S	1:4	11	20	2	4	V.
6	P.A.K.		1:7		1:3	4:1	AG	6	11	2	3	IV.

A második osztályban mindössze egy mérkőzést játszottak Noviszádon, a

Szlávia—Trgovacski 7:0 (4:0)

mérkőzést. A Szlávia győzelme valószínű volt, de

ekkora gólkülönbségre senki sem számított. A Szlávia igen jó formában van, a Trgovacski a régvárt javulás helyett ugylátszik mindjobban visszaesik és nagyon messze van tavalyi formájától.

A második osztály többi mérkőzése, mint már jelentettük elmaradtak, a rossz időjárás miatt.

A rossz időjárás ellenére is izgalmas mérkőzések voltak Becskerekken

Becskerekéről jelentik: A Vasutasok pályájára a rossz idő és feneketlen sár ellenére is váratlanul felül, nagyszámú néző jött ki, bár előrelátható volt, hogy a rossz pályán nem alakulhat ki szép játék. Mindamellett a két mérkőzés sok izgalmat hozott és különösen a másodiknál volt itt-ott igen parázs a hangulat.

Rádnicski—Jedinsztvo 3:1 (2:1)

Bíró: Vitaszek

A vezető gólt a Jedinsztvo szerzi meg az első félidő hatodik percében But révén (0:1). Bartu nem-sokára egyenlít (1:1), majd utána Trivanovics néhány szép védése arat tapsot. A 30. percében a kapus mégis bejti Radoszav magas centerézését (2:1).

A második félidőben eldurvul a mérkőzés. A 8. percében Trivanovics kiejt egy labdát, Bartu kapufát fejel az azután következő kavargásban pofon is csattan, a bíró azonban nem látja. A 19. percében

ujból a kapufáról pattan vissza Bone lövése. Az utolsó gól a 30. percében esik mikor Scheibl III. szabadrugásával Kipper elfut a jobbszélen és beadását Bartu oxforddal teszi a hálóba. Az utolsó negyedórán a Jedinsztvo váratlanul fölénybe kerül, de Czakó kapufáján kívül egyebet elérni nem tud

Borac—Vojvodina 4:0 (3:0)

Bíró: Grujin

A Vojvodina megfiatalított csapattal állt ki, azonban az „öregek” közül is játszott Tikard és Krausz. A Borac a felfüggesztett Cvejics helyén Tésint szerepeltette.

Rögtön az első percében Schmidtlich kezdte, Mitics 16 méteres bombáját Kosztics bravurosan védi kornerre. A Borac rohamai elsőpréssel fenyegetik a Vojvodinat és az ötödik percében már bent is van az első gól: Devics centerézését Krsztics kiejti és Mitics berugja (1:0). A 7. percében Devics kapufát lö, aztán jön a második gól is: a 11. percében Mitics a tizenhatosról lö és Krsztics nézi hogy pattan be a labda a kapufáról (2:0). A félidő végén ismét nagyon feljön a Borac, a 42. percében Cvejanov 20 méterről lö, a labda a felső kapufáról Krsztics hátára esik, aztán beragad a sárba. A bíró gólt ítél, Krsztics reklamál, hosszas tanácskozás, végül mégis gólt jelez a sip (3:0).

A második félidő szintén Borac támadásokkal kezdődik. A 8. percében Csuresin I kiugratja Msticsét, aki szép gólt lö (4:0). A 18. percében Tésin durván belerug Böhmbe, akit kivisznek, a bíró kiállítja a Borac halfját, de Böhm sem tér vissza a pályára. A hátralevő idő főleg Borac-támadásokkal telik el.

A Borac a mezőnyben nem sokat mutatott és a Vojvodina egy kis szerencséjével döntetlenre te-bette volna a mérkőzést. A gólrány tulzott.

—0—

Szombor:

Tri Zvezde—Szombori Szlávia 3:1 (2:1)

Elsőosztályú bajnoki mérkőzés

Rekordközönség előtt, csuszós talajon játszották le a derbit. Az eredmény hű kifejezője az erőviszonyoknak, az apatiniak megerdemelten nyerték meg a mérkőzést. A Tri Zvezde csatárai a halfoktól támogatva ötletesen keresztülvitt lendületes támadásokat intéznek a Szlávia kapuja ellen, amit a Szlávia védelme hősiességével önfeláldozással igyekszik feltartóztatni. Ez nem mindig sikerül, mert a 25. percében egy Szlávia ellen rugott sikertelen korner után Kosztics kapásból védhetetlen gólt lö a Szlávia kapujába. A 27. percében Matariacs hatalmasat luf-tol a Szlávia kapuja előtt s a résen levő Stark éles sarok gólt lö. A Szlávia ellentámadásba megy át, mely a 32. percében kornert eredményez. Szandics beadásából a kapu előtti kavargásból Szanics kapu fejel a labdát (2:1). A Szlávia megtartja fölényét a félidő végéig, de lövéseiket, noha több veszélyes helyzetet teremtenek az apatini kapu előtt, nem kísérik szerencse.

A második félidőben nyomásztó apatini fölény alakul ki, sorozatos kornerok a Szlávia ellen. A 16. percében Strak villámgyorsan lefut a labdával s a meglepett hávédék között a Tri Zvezde harmadik gólját lövi, mellyel az eredményt be is állítja. A Szlávia, a gól után teljesen visszaesik, az egész csapat védelembe vonul és sikerül is a további gól-lövéseket megakadályozni.

A szezon egyik legszebb mérkőzésén a Tri Zvezdeből Krtolica, Mitrovics, Zieger, Kosztics, a Szláviából a védelem tünt ki. Cvejkovics bíró kifogástalan volt.

—0—

Szombori Sport—Szombori TK 4:1 (2:1)

Elsőosztályú bajnoki mérkőzés

A mérkőzés titkos favoritja az SzTK volt, de nem váltotta be híveinek hozzáfűzött reményét. Az első félidő 20 percében az SzTK több veszélyes támadást vezet, de csatárai idegességé miatt gól nem esik. Ezután a Sport kerekedik felül, de támadásaiban kevés a tervszerűség. A 32. percében Jevics éles lövést az SzTK kapusa kiejti, a labda a kapuba gurul. A 42. percében Schwartz be-

adását Bauer saját kapujába helyezi. A 44. percben Mária erős lövést ad le a Sport kapujára, amit Klein kapus kiejt a kezéből és Ivanovics a gólból helyezi.

A második félidő nagy Sport-fölénnyel kezdődik, melynek eredményeképpen az 5. és 10. percben Szlavkovic két gólt lő.

A Sportból Bogdán és Klein, az SzTK-ból Pesth és Ivanovics váltak ki. Sibalics bíró pártatlanul vezette a mérkőzést.

-0-

VSC—Becseji Gradjanszki 1:0 (1:0)

Elsősztályu bajnoki. Bíró: Krausz

Az eredmény nagy meglepetés, de a mutatott játék alapján reális és a VSC-re hízegő, mert az első félidő 12. percétől tíz, a második félidő utolsó 30 percében pedig kilenc emberrel játszott. A Gradjanszki játéka csalódást keltett. Csapán Dél, Tihanyi és Böresök feleltek meg, míg a két hávéd indolens és sportszerűtlen viselkedését és Jelics balszélső durvaságait nem lehet eléggé elítélni.

A VSC ezúttal jobb volt a szokottnál. A csoportot a feltétlen győzni akarás fűtötte és minden ember az összerokkadásig dolgozott. A vezetést Weber szerezte meg, a becsei védelem hibájából és ettől kezdve a VSC csak az eredmény megtartására törekedett. Hogy ez kilenc emberrel sikerült neki, dicséretére válik a csapatnak. Krauszt láttuk már jobban is bíraskodni.

-0-

A zágrebi Konkordia legyőzte Splitben a Hajdukot

Vasárnap játszottak Splitben az országos bajnoki döntő első mérkőzését a zágrebi Gradjanszki és a spliti Hajduk. A rossz időjárás sokat rontott a játék szépségén. Azonkívül a splitiek akciót óriási balszerencse kísérte. A Konkordia az első félidőben 1:0-ra vezetett, végeredményben pedig 2:1 arányban győzött. A revansmérkőzést vasárnap játsszák Zágrábban. A Konkordia a saját pályáján bizonyára megismétli a győzelmet és így benne látjuk az idei országos bajnokot.

-0-

A beográdi Szloga döntetlenül mérkőzött a Jugoszláviával

Beogradban vasárnap bajnoki mérkőzést játszott a Szloga a Jugoszláviával. A teljesen felázott talajon nem érvényesült a Jugoszlávia nagyobb technikája és a mérkőzés nagy meglepetésre 0:0 arányban végződött. Zemunban a Beográdi ASK ugyan csak kénytelen volt döntetlen eredménnyel beérni. A zemuni Spártával 4:4 (3:0) arányban játszott.

=0=

A Beográdi SK súlyos vereséget szenvedett Milánóban

A jugoszláv—olasz futballbeke helyreállításának megpecsételése vasárnap a BSK Milánóban mérkőzött az Ambróziával. A hatalmas közönség lelkesen ünnepelte a jugoszláv országos bajnokot, amely azonban szerencsétlen harcot vívott. A számtalan nemzetközi küzdelemben megédzett Ambrózia 5:0-ás félidő után 6:1 arányban győzött.

-0-

Magyarország válogatott csapata legyőzte a német válogatottat. Budapesten vasárnap mintegy 25.000 főnyi közönség előtt bonyolították a német-magyar válogatott mérkőzést. A küzdelem során a magyar csapat bizonyult jobbnak, bár játéka nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az első gólt Déri lőtte Turay passzából a 10. percben. A német csapat a második félidő 33. percében egyenlített. Két perccel később Sárosi-Avar-Turay összjátékából Turay védhetetlen lövéssel megszerzi a vezető, egyben a győztes gólt. Az előmérkőzés során a magyar válogatott amatőr csapat 8:3 (3:2) arányban győzött Csehszlovákia amatőr válogatott csapata ellen. Ezzel a győzelemmel Magyarország az amatőr Európa kupa első helyére került.

Kaposvár: Somogy—Soroksár 4:3 (2:3). Magyar Kupa mérkőzés.

Eldöntetlenül végződött a szuboticei SzMTC—Villanytelep bajnoki mérkőzés

A másodosztályu kombinált legyőzte a Konkordiat — Meglepetés a szuboticei másodosztály utolsó mérkőzésén

Szubotícán vasárnap csak egy elsőosztályu bajnoki mérkőzést játszottak le. A Villanytelep csapata, mely a szerencsétlenül járt Piszanicsot nélkülözte ezúttal az SzMTC csapatban kapott nehéz ellenfelet. A mérkőzés, amely az előjelekből itélve igen érdekesnek ígérkezett, a nivótlan labdarugdosásba sülyedt, úgy hogy a meccs végén a mintegy hatszázfőnyi közönség csalódottan hagyta el a pályát. Különösen az SzMTC csapata játszott gyatrán és könnyen elveszthette volna a mérkőzést. A mérkőzés eredménye így semmi változást nem okozott a tabellán.

A Konkordia és a másodosztályu kollegium kombinált csapatának a találkozása igen érdekes sportot nyújtott és a másodosztályuak megérdemelt győzelmével végződött.

Az egyetlen és egyben utolsó szezonbeli másodosztályu mérkőzésen a favorit Radnicski meglepetésszerűen kikapott a Zrinyszkítól.

A szuboticei elsőosztályu bajnokság állása:

1. Zsak	7	4	2	1	22:10	10
2. Bácska	6	4	1	1	19:11	9
3. Villanytelep	7	4	1	2	20:13	9
4. FAKO	6	3	0	3	13:14	6
5. SzMTC	7	3	1	3	14:10	5
6. Konkordia	7	2	1	4	10:20	5
7. Szand	7	2	0	5	17:15	4
8. Sport	7	1	2	4	11:19	4

A szuboticei második osztály tabellája:

1. Hajduk	7	7	0	0	36:2	14
2. Postás	7	6	0	1	18:9	12
3. Borac	7	8	1	3	10:11	7
4. TANK	7	3	1	3	8:10	7
5. Zrinyszki	7	2	2	3	9:11	6
6. Radnicski	7	2	1	4	12:14	5
7. Mechanicsár	7	2	1	4	8:14	5
8. Bunyevac	7	0	0	7	2:31	0

SzMTC—VILLANYTELEP 0:0

Elsősztályu bajnoki. Bíró: Mázics

A mérkőzés úgy indult meg, hogy az SzMTC gólokkal győz, de hamarosan megváltozott a helyzet és a Villanytelep vette át a kezdeményezést, azonban csatárai néhány biztos helyzetet elhibáztak. Az SzMTC kirohanásokkal kísérletezett, de csak egy tizenegyest bírt kicsikarni, amelyet azonban Sz-

lecki a kapus kezébe lőtt.

A második félidőben az SzMTC mintha lábra kapott volna, támadást-támadás után vezet a Villanytelep kapuja ellen, csatárainak azonban nincs szerencséjük és többször mellé lönek.

II. osztályu kombinált—Konkordia 3:0 (1:0)

Barátságos mérkőzés. Bíró: Ruzmann

A két csapat küzdelmét alig százfőnyi közönség tekintette meg.

Az első félidőben a II. osztályu kollegium kombináltja támadott többet, de csatárai alig jutottak túl az ellenfél védelmi vonalán. A 24. percben 18 méteres szabadrugás volt a Konkordia ellen, amelyet Süllel értékesített.

A második félidőben a Konkordia vette át a kezdeményezést, de az ő csatárai sem voltak gólképesebbek, mint az ellenfelé. A játék vége felé

ismét a kombinált csapat támadta az ellenfél kapuját és egy tizenegyessel, amelyet Beszédes értékesített és Süllel kavarodásból lőtt góljával háromra emelte góljai számát.

A kombinált csapatnak a védelme nagyszerűen játszott.

A Konkordia csak a mezőnyben játszott okosan, csatárai kissé önzösködtek és így nem is érhetek el eredményt.

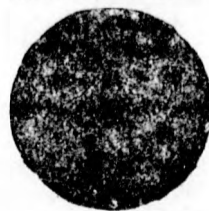
Zrinyszki—Radnicski 4:2 (2:2)

A szuboticei másodosztályu bajnokság utolsó őszi meccse meglepetéssel végződött.

Kikinda: Szloga—Delija (Mokrin) 2:1 (2:0). I. oszt. bajnoki. Erősíramu mérkőzés, melyet a Szloga megérdemelten nyert meg. Az első félidő végéfele egy összefutás alkalmával Knyezsev, a Delija centere a lábát törte.

Crvenka: CSK—Odzsaci SK 2:1 (2:0). I. oszt. bajnoki, bíró: Dr. Polyakovics. Az eredmény nagy meglepetés, de csak a papírforma szerint, mert a standard játékosainak túlyomórészét nélkülöző crvenkai csapat megérdemelten győzött.

Nemzeti Sport

a legnagyobb
és legelterjedtebb
budapesti sportujság

Megjelenik hetenként ötször, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és vasárnap. Folyó hó 2-től, szerdától kezdve kapható a jugoszláv királyság területén is minden újságárusnál.

A szubotical ifjusági sportbizottság közleményei

A Napredáknak a Hajduk elleni óvását a bizottság, mint alaptalant, megsemmisítette.

A vasárnap lejátszott FAKO—Zsak mérkőzés lejátszatlan 10 percének a lejátszását a bizottság később rendeli el.

Hornyakot, a Rádnicski játékosát 1 hónapra büntették meg durva játékért.

Igazolt mérkőzések:

Jedinstvo—Napredak 6:4. Bíró: Takács.

Bácska—Hajduk 4:1. Bíró: Mernyák.

Szand—Rádnicski 1:0. Bíró: Dömötör.

Ma, kedden a következő mérkőzéseket játsszák le:

Jedinstvo—Zsak (Jedinstvo-pálya, délután 2 órakor).

Rádnicski—Hajduk (Rádnicski pálya, délután 2 órakor).

SzMTK—FAKO (Rádnicski pálya, délután fél háromkor).

Napredak—Jadran (Lemondva).

Szuboticali TANK uszók—TANK futbalcsapat 2:2 (1:0). Alkalmi mérkőzés. Bíró: Kozamara. Az uszók kitűnő játékkal majdnem vereséget mértek a futballistákra, akik lelkesedés nélkül játszottak. Az uszók csapatában jók voltak: Vermes II, Kmetz I és II, valamint Kocsár hátvéd. A futballisták együttesében csak Tikvicki és Fazekas voltak jók.

Zagreb: Gradjanszki—HASK 4:2 (1:1). Villanyfény mellett, szombat este játszották le az érdekes mérkőzést, melyet a nagy hideg miatt mérsékelt számu közönség nézett végig.

A magyar válogatott ökölvívók legyőzték a bajorokat. Budapesten vasárnap este óriási közönség előtt mérkőzött Magyarország válogatott csapata a válogatott bajor együttesel. Győzött a tartalékos magyar csapat 11:5 arányban.

Antibes: Antibes válogatott—Budapest profikombinált 3:2 (1:1).

Torino: F. C. Torino—Budai 11 2:2 (1:0).

A JAK régi pénztárnoka a november 23-iki mérkőzés miatt az állásáról lemondott, helyére Sulyok Lajos ismert sportbarát került.

Rádió műsor

Kedd, november 1

Beograd. 11.00: Rádiózenekar. 12.05: Gramofónhangverseny. 3.00: Gramofónhangverseny. 4.30: Rádió zenekari hangverseny. 7.30: Gramofónhangverseny. 8.00: Közvetítés Prágából.

Budapest. 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd. 12.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Brüll: Az arany kereszt, nyitány. 2. Schubert: a) Te vagy a csend; b) Ave Maria. 3. Borodin: A kolostorban. 4. Mouszorgszki: Chovantchina. 5. Schubert: Tragikus szimfónia. E hangverseny szünetében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2.00: Gramofónhangverseny. Wagner Tannhaeuser című operájából. 3.30: Thury Mária meseórája. 4.00: Kőcéz Gyula és cigányzenekarának zenéje. Közben 4.45: Időjelzés, időjárás-jelentés. 5.20: A szürke Nyilasi. Krudy Gyula felolvasása. 5.50: Kerpely Jenő (gordonka) és Pusztay Sándor (ének) hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 6.50: Napsugár abból a másik világból. Dr. Tóth Tihamér előadása. 7.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: Requiem. Halottak napjának előestéjére való tekintettel a rádió további műsört nem ad.

Szerda, november 2

Beograd. 11.00: Gramofónhangverseny. 12.05: Rádiózenekari hangverseny. 3.00: Gramofónhangverseny. 5.15: Gramofónhangverseny. 8.00: Orosz zene. 8.40: Hangjáték. 9.10: Mozart: Zongora- és zenekari verseny.

Fizessen elő a Reggeli Újságra!!!

ZENE

Nagyszabásu zongoraest a szubotical városi színház koncerttermében

Pataky Cora és Krombholz Károly együttes hangversenye

Szubotica zenei életének nemsokára kimagaslóan érdekes eseménye lesz: Pataky Cora és Krombholz Károly zongoraművészek november 9-én esti fél 9 órai kezdettel hangversenyt rendeznek, amelynek műsorán romantikusak és a modern francia szerzők örökbecsű műveit szolgáltadják meg; a romantizmus idejéből Schubert és Chopin a modern franciák közül Debussy és Ravel szóló valamint két-zongorás művei szerepelnek a műsoron.

Pataky Córáról és Krombholz Károlyról újat már nem lehet mondani, e két kivételes tehetségű zongoraművész fardadhatatlan tevékenységével megszólván lelke és irányítója a szuboticali zenei életnek.

Pataky Córának és Krombholz Károlynak a neve tehát méltó garanciája e nagyszabásu zongoraest sikerének, amelyet ugy a zenei, mint a nagyközönség körében rendkívüli érdeklődéssel várnak.

Jegyek elővételben már kaphatók a városi színház pénztáránál 25, 20, 15 és 10 dináros árban.

Isajlovics-trikofage-gyár

terakata: Noviszád, Futoski u. 12. — Mindenféle trikoáru, csak kitűnő minőségben és kivitelben. — Versenyen kívüli árak. — 4077

Tizenöt éves az orosz bolsevizmus

Tizenöt évvel ezelőtt, 1917. őszén tört ki a bolsevista forradalom Oroszországban. Véres események után kerültek uralomra Lenin és hívei és megkezdtek munkájukat, a Föld felülete egyhatodának bolsevizálását.

Az évforduló alkalmából közöljük a szerencsétlen sorsu II. Miklós cár képét

(baloldalt fent), akit a bolsevisták Jekaterinburban családjával együtt agyonlőttek. Mellette Lenin óriás szobra. Alsó kép: Az új Oroszország leghatalmasabb alkotása: a moszkvai villamos konzern székháza. A kapubejárat egy tankot ábrázol, hogy ezzel is dokumentálják milyen erős fegyver az oroszok kezében a villamosság.

November 12-én

műsoros kabaréest

a

Katholikus Körben

Dudarska ul. 18.

Kezdeté este 8 órakor
Belépti díj 10.— dinár

Egészség ápolás

Előírás szerint a bábának, minden szüléshez tiszta kötényt kell vinnie. Ajánlatos volna, hogy a baba egész ruházata minden szülésnél frissen kimosott legyen. Könnyen belátható, hogy az eszközök jókarban való tartása, gyakori feleserelése, a gyakorta váltandó ruházat, a bábát nagyobb költséggel terheli. Minthogy ezen költségtöbblet a közönség egészségügyével kapcsolatos, azért méltányos kívánság volna, hogy a bábát nagyobb díjazásban részesítsék.

A lysoform kiváló tulajdonsága, hogy a bűzös gyermekágyi folyás szagát eltünteti. A lysoform jó szolgálatot tesz az izzadság szagának megszüntetésére, a hónaljizzadás csökkentésére a terhes vagy gyermekágyas nőknél.

Az ágytálat a lysoform jól és gyorsan szagtalanítja. Olyan esetekben, midőn a csecsemő combján, farán felmaródások vannak, öntsünk három evőkanál lysoformot a csecsemő fürdővizébe.

Folytatjuk.

